Ao. 1817.]

[*No.* 31.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, *den* 2*den* AUGUSTUS, 1817.

BATAVIA.

ZATURDAG, den 2*den* AUGUSTUS, 1817.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Julij 25 — *Eng. schip Constancij, C. Mauchessi, van Mauritius den* 3*den Junij.*

— 26 — *Eng. schip Claudine, J. Welsh, van Samarang den* 24*sten Julij.*

— 27 — *Eng. schip Leg, L. W. Momriep, van New South Wales, den* 8*sten Junij.*

— 28 — *Portug. brik S' de Guia, C. J. Viera, van Samarang den* 23*sten Julij, — dito brik Njignora de Penha Bon Jnion, C. P. de Sousa, van Samarang, den* 21*sten Julij.*

— 29 — *brik Frolix, Aesje Akas, van Tagal, den* 25*sten Julij.*

— 31 — *schip Waterloo, Dirk Henskes, van Amsterdam den* 11*den Februarij, uit Texel met Troepen. — dito schip Columbus, H. van Uijen, van Amsterdam den* 11*den dito, uit Texel met Troepen.*

Vertrokken.

Julij 26 — *Kanonneerboot No.* 10, *T. H. Momma, naar de Lampongs, met troepen. — brik Maria, R. de Vos, naar Samarang, passagiers, de Heeren van der Kaa, J. Samuel en Klijn. — brik C. Loreh, naar Sourabaija, passagiers; de Heeren Busscher, Steinmetz, Harnous, en bediendens.*

— 27 — *Amerik. schip Potamak, J. Gawn, naar Samarang, passagiers, de Heeren Lijgue en W. Cooper. — Mal. brik Eagle, Abdul Ragman, naar Palembang. — Arab. brik Silaijor, Said Mohamat, naar Malacca, twee passagiers, — — Mal. brik Expeditie, Abdul Ragman, naar Palembang. — schoener Active, Sterling, naar Muntok.*

— 30 — *Arab. schip Fatalkair, Mohamat Koetij, naar Malacca. — brik Helena, J. Ros, naar Samarang. — kotter Swalue, Mohamat, naar Palembang. — Engels. kotter Endeavour, H. Miller, naar Muntok. — Inlandsch Goerab, Ende, naar Tagal. — Chinees. jonk Hotaij, Oeij Tjiako, jonk Kinghimtaij, Tio Toanjie, naar Kiangmuij.*

— 31 — *brik Margareth, Tan Kingoan, naar Tagal. — Arab. brik Boeroeng, Sech Achmat, naar Paccalongan. — schoener Hobie, Tan Pialong, naar Cheribon. — Chinees. sala sala Tekfing, Tio Tjoenting, naar Paccalongan.*

August. 1 — *Engels. schip Ellergile, W. Lake, naar Anjer, passagier; de Heer Addison. — Chinees. jonk Teksoen, Sim Hauko, naar Kiangmuij.*

Schepen liggende ter reede.

Schip Henrietta Elizabeth, — do. Cornelia, — do. De Zeeuw, — do. Waterloo, — do. Columbus, — Z. M. brik Marij Anna, — do. Creterion, — do. Zephier, — do. Susanna Barbera, — do. Petronella, — do. Frolic, — Z. M. schoenjer De Phenix, — schoener Succes, — do. Calijpso, — do. Recommencement, — kotter Equivoque, — Eng. schip Marij, — do. Frederich, — do. Morleij, — do. Barton, — do. Constanci, — do. Claudine, — do. Leg, — brik Campbell Marij Ann, — Amerc. Pactolus, — brik Ariadne, — Deensch. schip Anna Dorothea, — Portug. brik S' de Guida, — do. Njignora de Penha Bon Jnion, — Arab. brik Fatalkair, — schoener Mahabaar, — Chin. brik Saendie, — Sala Sala, — Sala Sala.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Julij 13 — *Z. M. schip Prins Frederik, W. H. van Senden, van Batavia den* 29*sten Junij, met Troepen.*

— 14 — *brik Willem Pullen, J. Brijant, van Grissee den* 13*den Julij, — dito Arab. brik Hesoor Karim, Sech Abdulla Bahasier, van Grissee den* 13*den Julij, — do. schip, Baron van der Capellen, P. Davidson, van Probolingo, den* 13*den Julij.*

— 16 — *Z. M. kanonneer boot No.* 7, *luit. Holman, van Sumanap den* 13*den Julij.*

— 17 — *Amerc. schip Patterson, N. Pærse, van Samarang den* 12*den Julij, met Troepen. — dito Arab. schip Maghden, Sech Masin, van Amboijna den* 21*sten Julij.*

— 18 — *schoener Wilhelmina, W. Wilson, van Samarang den* 11*den Julij.*

— 20 — *Z. M. schoener Minto, luit. Brijerinck, van Batavia den* 28*sten Junij.*

— 21 — *Salambole, Hadjie Marrian, van Amboijna den* 30*sten Junij. — dito brik Tikfing, Oie Jimbo, van Aroe den* 19*den Junij.*

Vertrokken.

— 15 — *Eng. brik Little Marij, J. H. Summer, naar Lassam den* 15*den Julij. — Z. M. kanonneer-boot No.* 9, *kadet van de* 1*ste klasse Potter, naar Rembang, den* 15*den Julij. — dito Eng. H. C. C. Antelope, Capt. John Hall, naar Batavia.*

— 17 — *schoener Aurora, C. J. Gebhard, naar Banjermassing. — dito De Swaan, Tambie Niena naar Grissee.*

— 19 — *Z. M. Kanonneer-boot No.* 6, *luit. Godzen, naar de west.*

— 20 — *Z. M. Kanonneer-boot No.* 1, *luit. Stolze, naar dito.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. schip De Ruijter — dito Amsterdam — dito Prins Fredrik — dito Kanonneer-boot Nos. 1, 4, 6, 7 *en* 8 — *schip De Vrouw Helena — dito Industrie — dito Johanna Frederika — dito Baron van der Capellen — dito Maria Louisa — brik Marij — dito Wm. Pullen — schoener Elizabeth — dito Wilhelmina — Eng. brik Marianne —* Amerik. *schip Bingham — dito Patterson — Arab. schip Mastora — dito Maghden — brik Hesoor Karim.*

SUMANAP.

Aangekomen.

Julij 14 — *Tingsing, van Java, — Pa Ennek, Quee Nau soeij, van Sourabaija.*

— 15 — *Pa Sorasmie, van Passarouang, — Pa Liema, van Java.*

— 16 — *Pa Golmong, van Java, — Pa Liema, van Sourabaija.*

— 17 — *Pa Sriebos, van Pannarockan, — Singo, van Java.*

— 19 — *Pa Dorahim, Pa Rasmane, van Sourabaija, — Pa Noko, van Pannarockan, — Doolkadeer, van Sourabaija.*

Vertrokken.

Julij 14 — *Pa Ansie, Pa Karsana, Pa Messra, Pa Ja-ina, Han-Siong. naar Java, — Daing-makalook, naar Laootpoeloe, — Pa Serenadie, Pa Sarieka, Pa Mossa, naar Java, — Agoostjagook, naar Palembang.*

— 15 — *Pa Masne, Pa Erman, naar Java.*

— 16 — *Pa Messra, Pa Liema, Pa Mane, naar Java.*

— 17 — *Pa Emma, Pa Kangkoong, Pa Boeroong, Pa Poen-Boat, Pa Sjiangin, naar Java.*

— 18 — *Jassa, naar Puntianak, — Pa Eksan, Pa Singo, naar Java.*

— 19 — *St. Mt. Revaaij, naar Lienga, — Pa Liema, Pa Gaba, Pa Asmea, Pa Boeka, naar Java.*

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den* 24 *October.*

Verslag der zitting van de tweede Kamer der Staten Generaal, van woensdag den 23*sten October.*

De heer *van Lijnden van Hoevelaken* heeft het voorzitterschap nedergelegd met de navolgende aanspraak:

„ EDEL MOGENDE HEEREN!

„ Thans roept mij mijn pligt om dezen zetel te verlaten en aan mijnen opvolger in te ruimen. Het zij mij echter alvorens vergund, U Ed. Mog. mijnen dank te betuigen voor al de blijken van welwillendheid, die ik, gedurende mijn voorzitterschap, in zulk eene ruime mate heb mogen genieten. Niets beters kan ik mijnen opvolger toewenschen, dan dat hij hetzelfde ondervinde, en dat het hem ook gelukke om, gesterkt door uwe welmeenendheid, cordaatheid, en belangelooze vaderlandsliefde, mede te mogen werken tot het daarstellen van alle die noodige, nuttige en heilzame instellingen, welke strekken kunnen om den band der vereeniging tusschen al de Nederlandsche gewesten naauwer en naauwer toe te halen, en dit Koningrijk op vaste en onwrikbare grondzuilen te vestigen.

„ God geve, dat wij allen ons lange verheugen mogen, in de hand des Allerhoogsten daar toe de werktuigen geweest te zijn, en dat wij aan onze opvolgers in den tijd alleen het genoegen overlaten, om, verbeterende het gebrekkige, dat in alle menschelijke instellingen onvermijdelijk is, met eenen vasten tred voort te kunnen gaan in de loopbaan, die wij hun zullen aangewezen hebben tot heil van Land, Volk en Koning."

De heer *Membrede* opende de zitting met de navolgende aanspraak:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Indien de vorige bijeenkomst der Staten-Generaal merkwaardig is geweest door de hooge aangelegenheid der onderwerpen, welke in dezelve behandeld zijn geworden, zoo voorspelt ons alles, dat die bijeenkomst, welke wij, heden, beginnen, van geen minder belang wezen zal. Destijds was de zetel, van welke ik voor de eerste maal de eer heb tot U Ed. Mog. het woord te voeren, bezet door een voorzitter, wiens grondige kennis, vaste ondervinding en hooge personelijke aanzien en waardigheid, bijzonder geschikt waren, om een groot aantal zwarigheden uit den weg te ruimen en moeijelijkheden te vereffenen, die den gang en goeden uitslag onzer beraadslagingen hinderlijk zouden hebben kunnen wezen.

Mijne aandacht vestigende op de, in den loop onzer vorige bijeenkomst, opgerezen en overwonnen zwaarigheden, gevoel ik, dat ik mij aan een groot mistrouwen op mij zelven zoude hebben kunnen overgeven, ware het niet, dat ik, uit die omstandigheden, zelfs zeer krachtige beweegredenen ter geruststelling gemeend had te kunnen ontleenen.

Immers, Ed. Mog. Heeren, was het niet gedurende onze voorgaande bijeenkomst, dat de moeijelijkheden, welke altijd de beginselen vergezellen, grootendeels te boven zijn gekomen? Was het niet gedurende deze zelfde bijeenkomst, dat die orde, kalmte en waardigheid in de beraadslagingen, welke een onfeilbaar kenteeken en de zekerste waarborg zijn van der[illegible] zich gevestigd, ontwikkeld en om zoo te spreken, in gewoonte verkeerd hebben? Hebben wij niet steeds in den boezem dezer vergadering eene opregte waarheidsliefde, eene edele vrijmoedigheid zien heerschen, tevens met eene standvastige, gematigdheid zelfs te midden van somtijds zeer uiteenloopende gevoelens? En, hetgeen, meer nog dan dit alles, ons tot bemoediging moet strekken, hebben wij niet duizende bewijzen ontvangen van de vaderlijke goedheid van den besten der Koningen, van zijne liefde voor zijne onderdanen, van zijne verhevene edelmoedigheid en van zijne begeerte, om gunstig aan te nemen de wenschen van zijn volk, uitgedrukt door den mond van deszelfs vertegenwoordigers bij hem.

Met zoodanige gronden van vertrouwen en gerustheid, hoe vele moeijelijkheden, indien er zich inderdaad mogten opdoen, kunnen wij niet hopen te boven te komen?

Immers, zoo men niet kan ontkennen, dat de Staten-Generaal in hunne eerste bijeenkomst bereids met den Koning hebben medegewerkt tot het leggen van vaste grondslagen voor de toekomende welvaart van den staat, mogen wij ons dan niet als nog vleijen, dat wij, in deze tweede bijeenkomst, denzelfden geest van eensgezindheid, van wederzijdsche inschikkelijkheid en vertrouwen behoudende, insgelijks dit groote werk zullen kunnen bevorderen, in zoo verre dringende omstandigheden, en, zoo van onzen wil, als van dien des gouvernements, onafhankelijke zwarigheden, zulks zullen hebben toegelaten?

Ziedaar het doelwit, hetwelk wij nimmer uit het oog zullen verliezen, en naar hetwelk alle onze pogingen standvastig strekken zullen.

Het mijne, Ed. Mog. Heeren, zal meer bijzonder daarin bestaan, om, zoo min onvolkomen als mij mogelijk zal wezen, de taak, die U Ed. Mog. mij wel hebben willen toebetrouwen, te vervullen, waarin ik echter steeds op uwe Ed. Mog. toegevendheid reken.

[*Staats Courant.*

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 22 October.*

---Het volgend, uit een dagblad van Bath getrokken artikel, levert een bewijs op van den slechten geest, die, in sommige distrikten onder de stroopers heerscht.

,,*Richard Barnett* is, dingsdag ll., voor sir *Clatterback*, Esq. overtuigd geworden, van, in het kerspel van Dunkerton, werktuigen of strikken, tot verniéling van wild, te bezitten en te gebruiken, en is tot eene boete van 5 pond verwezen. Hij werd, door *C. Caotes*, boschwachter van den baronet *Charles Bamfilde*, naar de gevangenis gevoerd, die zeventien strikken van kopêrdraad bij hem gevonden heeft. De nieuwelijks tegen deze onwettige daden uitgevaardigde akte schijnt de delinquenten eerder verergerd en stoutmoediger gemaakt te hebben. Zie hier een afschrift van eene onderteekende circulaire, die verscheiden magistraatspersonen en andere lieden van rang uit de omstreken ontvangen hebben:

,,*Berigt.*---Wij hebben onlangs vernomen en gezien, dat er eene akte was uitgevaardigd; houdende, dat ieder strooper, die gevat zal worden, bezig zijnde met het vernielen van wild voor zeven jaren gedeporteerd zal worden. Zie daar dan de engelsche vrijheid! Nu dan, zoo zweren wij onderling, dat, zoodra de eerste van onze maatschappij op die wijze gestraft zal worden, er niet een eenig adelijk huis aan de woede der vlammen zal ontsnappen: wij zijn heden in getal, en zullen al de huizen der edellieden van rang verbranden. De eerste, welke ons zal aangeven, zal dood geschoten worden. Wij hebben gezworen, elkander niet te zullen verraden; gij zult misschien denken, dat dit slechts eene bedreiging is; maar gij zult er de wezenlijkheid van ondervinden. De wetten op de jagt waren voormaals te gestreng; de Heer van alle menschen heeft deze dieren zoo wel voor de boeren als voor de vorsten geschapen. God zal niet toelaten, dat zijn volk onderdrukt worde; Hij zal ons in onze onderneming behulpzaam zijn en wij zullen dezelve met beleid uitvoeren. Ieder onzer, die adem haalt, den Heer love!"

---Het dagblad van Georgia behelst een zeer wijdloopig rapport over het innemen van een aan de baai van Apalachicola, in Oost-Florida, gelegen fort, dat tot schuilplaats van vrijbuiters verstrekte, en hetwelk zoo wel door hen verdedigd werd, dat men het terzelfder tijd te land en te water moest aanvallen. In het begin van den aanval viel een gloeijende kogel in een magazijn, waarin honderd vaten buskruid lagen, hetwelk in de lucht sprong, en waardoor meer dan honderd personen om het leven kwamen. De overgeblevene belegerden gaven zich hierop, zonder eenige verderen tegenstand, over. Het fort werd geheel geslocpt. De amerikaansche officier, die deze expeditie gekommandeerd heeft, zegt, dat er honderd Negers en Chictaws en omtrent twee honderd vrouwen en kinderen in het fort waren. De Negers heeft hij naar het fort Crauford doen brengen, en aan de opperhoofden der Chictaws gelast, om alle de Negers, die op hun grondgebied kwamen vlugten, naar gemeld fort of naar dat van Gaines te doen vervoeren. Alle deze Negers hebben bekend, aan burgers van Georgia toe te behooren.

---De kust van Cuba is tegenwoordig door een groot aantal van wel gewapende kapers, die door de insurgenten van Zuid-Amerika zijn uitgerust, onveilig geworden. De equipagien bestaan uit personen van alle natien: en het is twijfelachtig, of, indien er eenig engelsch eigendom in hunne handen viel, zij hetzelve wel zouden ontzien.

---Van Nieuw-Orleans meldt men het navolgende, van den 19den augustus:

,,Gewapende schepen, vergezeld van transport-schepen met troepen aan boord, hebben, eenige dagen geleden, water aan den mond der Missisippi ingenomen: dezelve maken een gedeelte uit van het republikeinsche eskader van Carthagena en hebben zich, sedert, naar eene plaats in de Baai Matagorda begeven, waarvan zij zich hebben meester gemaakt. Verscheidene gewapende vaartuigen zijn van hier naar dezelfde destinatie onder zeil gegaan, en andere worden thans gereed gemaakt. Naar men verneemt hebben zij, tot heden, geene andere schepen aangerand, dan die, behoorende tot de spaansche natie. Men weet niet, of zij langen tijd deze onzijdigheid, omtrent die der anderen natien zullen in acht nemen; maar het schijnt, dat onze kruisers een wakend oog houden op hetgeen er voorvalt. Er kruisen thans verscheiden schepen van 20 stukken langs de kusten der Vereenigde Staten en in de wateren van het zuiden tot aan Vera Cruz. De republikeinen, want zoo noemen zij zich zelven, hadden veel vertrouwen op het goed gelukken der onderneming."

---Laatstleden zondag avond, heeft de postwagen van Exeter eenen aanval ondervonden van den zonderlingsten aard. De voorste paarden werden plotsling aangegrepen. Bij het schemerlicht zag men, dat het een dier was, en toen er een lantaarn werd bijgebragt, ontdekte men, met ijzing eene groote leeuwin. Zij had zich met de voorklaauwen in den hals van het paard gehecht en met de achterklaauwen in de borst. Een groote bulhond schoot toe en greep de leeuwin; doch zij, het paard verlatende, joeg hem op de vlugt, haalde hem met weinige sprongen in en scheurde hem aan stukken. De toeschietende menigte volks deed hierop de leeuwin zelve de vlugt kiezen; men vervolgde haar tot in eene schuur, waar zij van alle kanten sterk werd ingesloten, zoo dat zij levend gevangen was. Men heeft, sedert, vernomen, dat het dier ontsnapt was uit de hokken van eenen man, die met een kermis spel rondreist en naar Salisburij op weg was.

[*Staats Courant.*

LONDEN, *den 12 November.*

Er zijn Amerikaansche berigten tot half October. Zeer veel sensatie was in de Vereenigde Staten te weeg gebragt door een berigt, dat de kommanderende Officier te Nieuw-Orleans naar Washington heeft overgezonden, en volgens het welk de Amerikaansche Schoener *Firebrand*, in den golf van Mexico genomen zou zijn door het Spaansch Eskader, dat omstreeks half Augustus van het Eiland Kuba in Zee gestoken was, om jagt te maken op de Kaper-Schepen der Insurgenten. Verscheidene Amerikaansche Nieuws-papieren beschouwen dit vooral als een onmiddellijken grond tot oorlog met Spanje. De Regering schijnt echter van andere gedachten, en de *National Intelligencer*, het berigt mededeelende, poogt den indruk daarvan te verzwakken door de aanmerking, dat er dagelijks aanhitsende tijdingen verspreid worden om de burgers der Vereenigde Staten tegen Spanje te verbitteren, en dat de aanval niet als de daad van het Spaansch Gouvernement beschouwd moet worden, ten ware het goedverd dien te bekrachtigen.

Volgens een Amerikaansch Blad is een Britsch deserteur, van Kinston in Kanada door Sacketts-Harbour over het grondgebied der Vereenigde staten gevlugt zijnde, te Henderson door drie Britsche Officieren ingehaald. Zij waren bezig hunnen arrestant naar Kinston te rug te voeren, toen een aantal scheeps-timmerlieden en andere burgers van Sacketts-Harbour zich met de zaak bemoeiden, en den gevangenen deden ontvlugten.

[*Amsterdamsche Courant.*

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 17 October.*

De fransche volkplanting, welke in het begin van het voorjaar, Frankrijk verlaten heeft, om zich naar Rio Janeiro te begeven, is aldaar gelukkig aangekomen. Onder de nieuwe kolonisten telt men den heer *Joachim Lebreton*, en de familie van den heer *Taunaij*, een vermaard landschap schilder. Eerstgenoemde was perpetuele secretaris van eene der klassen van het instituut: men noemt hem in dat land de eerste der geleerden. Er waren huizen in gereedheid gebragt, om hen te ontvangen. Dagelijks wordt hun eene bepaalde hoeveelheid visch, vleesch, groenten, bier, madera en porto-wijn uitgedeeld. Daarenboven heeft de heer *Lebreton* een rijtuig en paarden tot zijn' dienst. Aan iederen kolonist is eene vierkante mijl gronds per hoofd afgestaan. Het huisgezin van *Taunaij* heeft acht mijlen gronds bekomen.

PARIJS, *den 19 October.*

Wij hebben reeds gemeld, dat de zwitsersche kantons, voor dat zij tot het Heilige Verbond toetraden, den russischen ambassadeur, den heer *von Krudener*, inlichtingen hadden gevraagd omtrent het doel van dit verdrag en omtrent de acten van toetreding, waarbij de verschillende gouvernementen van Europa hunne toestemming hebben gegeven. De heer *von Krudener* heeft eene groote menigte stukken aan den landdag gezonden, welke door denzelven aan de gouvernementen der kantons zijn medegedeeld. Deze stukken beginnen thans in de dagbladen van Zwitserland en Duitschland te voorschijn te komen. Uit de inlichtingen, door den heer *von Krudener* gegeven, blijkt het, dat het eenig doel van het Heilig Verbond is, om overal een staat van zaken te onderhouden, die rustig en wettig is, alsmede de maatschappelijke instellingen te waarborgen, mitsgaders de regelen en vrijheden van elke orde van den staat, en de constitutionele grondwetten van eiken europischen staat, hetzij dezelve een gemeenebest zij of Koningrijk, te handhaven. De prins regent van Engeland kon daartoe niet stellig toetreden, naardien de staatsregeling van Engeland vordert, dat de verbonden door eenen minister, die verantwoordelijk is, worden onderteekend. Het Heilige Verbond moest regtstreeks tusschen de souvereinen gesloten, doch, in den brief, welke de Prins-Regent aan de verbonden souvereinen geschreven heeft, waarin hij zijn leedwezen te kennen geeft, dat hij tot het verbond niet kan toetreden in den vorm, waarin hetzelve hem is aangeboden, is dit volgende er uitdrukkelijk bijgevoegd: ,,Bij eenen brief geve ik de hooge contracterende partijen mijne volkomen gehechtheid aan de grondbeginselen te kennen, welke het Heilig Verbond predikt, en aan de verklaring, welke het inhoudt, van de lessen van den Christelijken Godsdienst aan te nemen, tot een onveranderlijk rigtsnoer van hun gedrag, en hunne uiterste pogingen in het werk te zullen stellen, om de vereeniging, welke onder Christelijke natien altoos moest plaats hebben, te bevestigen. Het zal altoos het doel mijner pogingen zijn, om mede te werken tot alle maatregelen, welke den vrede en het geluk der menschheid kunnen verzekeren."

[*Staats Courant.*

PARIJS, *den 14den November.*

De Kamer der Afgevaardigden is heden middag ten half een ure in geheim komitté vergaderd geweest. Het schijnt dat het door de daartoe benoemde kommissie ontworpen adres aan Z. M. is goedgekeurd. De zitting ten een ure publiek geworden zijnde, werden de leden bij het lot benoemd, die de groote deputatie zullen uitmaken tot het aanbieden van bovengemeld adres.

Na vervolgens eene korte poos opgeschort geweest te zijn, werd de zitting omstreeks drie uren hervat, en alstoen door den President de ordonnantie des Konings voorgelezen, waarbij de Heeren *Duvergier de Hauranne en Fornier de Saint Lazij* tot kwestors van de Kamer der afgevaardigden benoemd zijn. Ook berigte de President, dat de Grootmeester der ceremoniën, na deswegens de bevelen des Konings te hebben gevraagd, hem geschreven had, dat Z. M. de groote deputatie der Kamer op morgen avond ten acht uren zou ontvangen.

Als nu werden de Hertog *van Richelieu*, Minister der buitenlandsche Zaken en de Graaf *Corretto*, Minister der Financiën binnen geleid. De Baron *de la Bouillerie*, Onder-Secretaris van Staat voor de Financiën; de Burggraaf *Tabarié*, Onder-Secretaris van Staat voor de Oorlog; de Heeren *Duéon*, *de Saint-Cricq* en *de Barante*, namen met Hunne Excellentien plaats op de bank der Ministers.

De Graaf *Corretto* beklom de tribune en zeide:

MIJNE HEEREN!

De Financiën staan in zulk een naauw ver-

band met het lot der Staten, en zoo vele belangen zijn met haar verbonden, dat derzelver toestand het eerste hoofdvoorwerp uitmaakt, waarop Staatslieden en ingezetenen hunne blikken wenden. Ter naauwernood waren wij den Staatsstorm van 1815 ontkomen, toen wij het Budjet van 1816 aan de Kamers inleverden. Het tijdsgewricht, waar in wij u dat van 1817 aanbieden is minder hachgelijk. Groote zwarigheden hebben onzen gang belemmerd; maar zij hebben dien niet gestuit; hij zal gemakkelijker worden naarmate wij het einde onzer verbintenissen naderen, en de geest van vrede en verzoening onder ons bevestigd zal worden. Het is om door uw voorbeeld dien geestgesteldheid te bevorderen, dat de Koning u zamengeroepen heeft. De tolken der Natie kunnen, met die van den Vorst, slechts een eenig gevoel, slechts eene eenige taal hebben, om dat hun doel een en het zelfde is, het heil en den roem van den Troon en van het Vaderland. Het middel om dit doel te bereiken is door den Koning zelven aangewezen; het is de opregte en volkomene uitvoering der Charter; de eerste weldaad dier wettigheid van regering, die Frankrijk onder de vaderhoede heeft te rug gebragt, welke de natuur en onze aloude wetten daar aan geschonken hadden. Dan de natuur en de aloude grondwetten, hoe heilig haar vermogen ook zij, reiken niet altoos toe (wij hebben daar van de treurige ondervinding gehad) om hetgeen zij het onschendbaarst behoorden te maken, te beveiligen en te handhaven; zij vereischen inzettingen om het tegen omwentelingen te beschermen, even als het eigendomsregt, ondanks zijne heiligheid, de regtbanken noodig heeft, om het tegen inbreuk en aanmatiging te verdedigen. De krachtigste dier instellingen is een goed stelsel van geldmiddelen; want met dezer hulp is het, dat de oppermagt zagtheid met kracht kan paren, en diensten verwerven zonder den wil te dwingen. Geene springveer is dus tot de vreedzame tevens en vaste uitoefening van het gezag minder onontbeerlijk. De bron onzer onlusten heeft zijnen oorsprong in den wond onzer Financien. Om den wederkeer dier rampen te verhoeden bouwen wij op de ondersteuning dier mannen die, den Koning en deszelfs charter getrouw, begeeren dat zij even onschendbaar zij als haar Koninklijke opsteller. Zich op zoodanig eenen steun verlatende, mijne heeren, is zeker zijn van den uwen; maar het is niet met een blind vertrouwen dat gij dien verleenen moet. Gij hebt regt om te weten tot welk eene hoogte gij dien moogt geven, de voorwaarden daarvan te regelen, en het mogelijke misbruik te voorkomen. De staat der Financiën zal opengelegd worden zoo als dezelve onder 's Konings oog gebragt is. In het verslag, het welk ik de eer gehad heb Zijner Majesteit te doen, en dat aan ulieden zal rondgedeeld worden, wijs ik aan wat de onderscheidene bronnen onzer staatsinkomsten zijn, sedert Frankrijks herstel hebben opgebragt, en nog verder opbrengen kunnen.

De achterstallen voor den eersten Januarij 1816 zijn reeds door eene betaling van 162 millioenen verminderd. Het definitive saldo, hoezeer de begrootingen hooger aangeslagen, kan niet meer bedragen den 400 millioenen, daaronder begrepen de leening van 100 millioenen. Ten einde hieromtrent met zekerheid te weten, waaraan men zich te houden hebben, is het ons dienstig voorgekomen, de schuldvorderaars zelven belang te geven bij het inleveren hunner bewijsstukken binnen eenen zekeren termijn, na welken zij niet aangenomen zouden worden. Dit is eene van de bepalingen der wet, welke wij u voorstellen. Bijaldien gij de moeite neemt om de budjets van 1814, 1815 en 1816 onderling te vergelijken, zult gij zien;

1. Dat de gezamenlijke som dier budjets tot den eersten Augustus laatsleden bedraagt 1,728,827,335:69.

2. Dat wij op die budjets nog inwachten eene mogelijke ontvangst van 432,225,281.

3. Dat dus de stellige inkomsten dier drie dienstjaren beloopen eene som van 2,161,052,616:69.

4. Dat de gedane betalingen bedragen hebben 1,753,686,858:4.

5. Dat het geen nog te betalen staat, na aftrek van 41,101,039:12, dat tot den achterstand behoort, bedraagt 490,416,908:68.

6. Dat deze uitgaven in geld, een geheel uitmakende van 2,244,103,767;7;

Een surplus vorderen van 83,051,151:38.

Welke laatste som dan ook herbragt wordt op het budjet voor 1817.

Het is een verschijnsel misschien opmerkingwaardig genoeg, dat een land, het welk drie jaren lang naar buiten en van binnen zoo vreeselijk geleden had, door zijne opbrengsten de bronnen der Staats-inkomsten heeft kunnen gaande houden, terwijl zoo vele rampen zamen spanden om die uit te putten. Eere zij het volk, dat op deze wijze met den moed in het verduren van zijn lijden, eene edele gehoorzaamheid aan zijne pligten weet te paren! Indedaad niets dat tot vervulling onzer verbintenissen en tot de eerste behoeften van den staatsdienst vereischt werd, heeft de Regering ontbroken. De achterstand wordt vereffend en betaald; de traktementen, de loonen; de renten; de pensioenen, de soldijen aan dienstdoende en buiten dienst zijnde militairen, alles is bij. Onze effecten op tijd behouden haren prijs en zijn in trek door de stiptheid der betalingen. Behalve de voldoening der schulden, zijn ondersteuningen uitgedeeld aan de streken, die door de luchtgesteldheid geleden hebben. De weldaden, door den Koning en deszelfs Familie verleend om de Departementen, welke de oorlog het zwaarst geteisterd heeft, worden uitbetaald; wat beschadigd is wordt hersteld; de nuttige landswerken worden voortgezet, anderen ondernomen. De nijverheid is niet zonder arbeid, noch de kunsten zonder aanmoediging.

De werking van de schatkist, eindelijk, heeft geen oogenblik stil gestaan, zelfs in schokken, die het meest geschikt waren om haar te verlammen. Dezelfde gang moet, in het aanstaande en in de volgende jaren, niet alleen onderhouden, maar versterkt worden. Het is niet genoeg, den dienst voor één jaar te verzekeren, de voorzorg moet nog verder gaan; zij moet eenen weg banen, die ons door het tegenwoordige geleiden, en zoo diep mogelijk in de toekomst doe dringen. Deze weg is een stelsel van geldmiddelen, dat het eene jaar met het andere verbindt, en ons uit eene staat van schulden en belemmering trapsgewijs brenge tot dien van onbezwaard genot en van overvloed:

Volgens onze meening moet dit stelsel de navolgende woorden in zich vereenigen:

1. Verzekering eener getrouwe voldoening der schulden van het verledene;

2. Bepaling van het bedragen der lasten, in zoodanige evenredigheid, als bestaanbaar zij met het vermogen der Contribuabelen, en daarbij een overschot trachten te verkrijgen, dat in mindering kome kunne van het geen aan het crediet gevraagd moet worden, ter bestrijding van uitgaven, die buiten de natuurlijke behoeften der Regering liggen;

3. Het vertrouwen der kapitalisten winnen door de zekerheid onzer verbindtenissen, en de klaarblijkelijkheid onzer middelen:

4. Aan ieders vermogen die veiligheid bij zetten, zonder welke er geen crediet bestaat, eene vreedzame magt, die zonder onze naburen te verschrikken onze grenzen kan overschrijden; en ons heilzamer veroveringen verschaffen kan, dan onze wapenen.

5. De dotatie der amortisatie-kas verdubbelen, haar nog versterken door de bijzondere verpanding, door de volstrekte overgifte van een deel Staats-eigendommen, en, eindelijk, door alle middelen de volle werking dier springveer bevorderen, die met elken dag de staatsschuld eene schrede tot hare vermindering doet maken, en wier kracht vermeerderd met al wat zij aan de andere onttrekt.

Deze voorwaarden en beginselen vormen den grondslag van het Budjet, dat wij de eer hebben u aan te bieden. Wij hebben het beraamd gemeenschappelijk met eene kommissie, welke onze dankbaarheid met genoegen aan de uwe aanbiedt, en wier kunde en ijver de Koning ons veroorloofd had te raadplegen, ten einde een plan tot stand te brengen, dat aan de uitgestrektheid zijner zorg beantwoorde en geëvenredigd zij aan de grootte onzer gewone en buitengewone behoeften. Uwe discussiën, Mijne Heeren, zullen dezen arbeid de verbeteringen toevoegen, die aan deszelfs ontwerpers ontsnapt zijn.

Het zou een slechten grondslag gelegd zijn voor het vertrouwen, dat zij willen vestigen, bijaldien wij de schuldvorderaars van den achterstand, eene willekeurige verandering in hunne voldoening deden ondergaan, of hen onzeker en ongerust lieten omtrent hun lot. De wet van 28 April heeft reeds beginselen vastgesteld; wij slaan u voor derzelver bepalingen te voltooijen. Zij verschuift tot de zitting van 1820 de vaststelling der wijze, naar welke de niet op het grootboek ingeschrevene erkentenissen van likwidatie voldaan moeten worden. Wij gelooven, dat het dienstig zij reeds nu die wijze te bepalen door te verklaren, dat gemelde erkentenissen ten groot-boeke ingeschreven zullen worden binnen een tijdverloop van vijf jaren, te rekenen van 1821, en zulks tegen den midden prijs van de laatste helft des jaars, dat de dagteekening der inschrijving onmiddellijk vooraf gaat. Op deze wijs zullen wij de door ons aangegane verbindtenis vervullen, om den achterstand in deszelfs geheel te betalen. Het is echter niet genoeg dat de schuldvorderaar in dit stuk zeker zij waaraan zich te houden; hij moet ook nog vrijheid hebben over zijne schuldvordering te beschikken, zonder aan andere formaliteiten onderworpen te zijn dan die op de overdragt van roerende goederen bepaald; dat is te zeggen van dezulke, die vertegenwoordigd worden door papieren, even als wisselbrieven tot den omloop bestemd. Het schijnt ons volstrektelijk noodig dit gemak aan de erkentenissen van likwidatie te verschaffen, tot op den tijd dat zij naar den koers in renten zullen overgaan. Voor het overige moet het den schuldeischeren, die van deze nieuwe inrigting geen gebruik willen maken, vrijstaan, om ten einde eene inschrijving *à pari* te erlangen, zich te bedienen van de magt, hun bij de wet van 28 April gegeven. Het regt van keuze blijft bestaan.

De vrede is ons hergeven. Zoo al de kooprijs daar van drukkend is, evenaart zij echter niet hetgeen ons die nimmer eindigende staat van oorlog en gevaren gekost zou hebben, waarin wij sedert vijf-en-twintig jaar gedompeld waren. Bloedstorting, ten minsten, heeft opgehouden, onze jongelingschap mag adem halen, onze handel zucht niet meer onder afpersing, deszelfs kanalen zijn niet gestopt, hij vreest voor geene monopoliën, en zoo wij nog lijden, is althans het eind van ons lijden bekend. Dus is onze tegenwoordige toestand verdragelijker dan de verledene.

Het Budjet van Ontvangsten kan voor 1817 hetzelfde niet zijn als voor 1816. Het moet grooter wezen, om dat, boven en behalve de behoeften van zijn eigen dienstjaar, het voorzien moet in die gedeelten van het te korte over 1814, 1815 en 1816, die niet van eenen aard zijn om door de middelen van den achterstand bestreden te worden, en dan dat het, krachtens de overeenkomsten van 20 November, bezwaard is met 30 millioenen, waarvan het Budjet over 1816 ontlast is; om dezelve op het volgend jaar over te brengen.

Het voor 1817 voorgestelde

Budget is	1,088,294,957 fr.
Dat van 1816 was	839,595,561 ----
Verschil	248,699,296 fr.

Wij brengen tot 1817 te rug eene som van 10 millionen, niet gerecouvreerd in 1816 op de gedane verpanding tot dien dienst, der schulvorderingen, voorkomstig van de verkochte gemeente goederen, van de gealieneerde bosschen en van de discontos.

De Koning en zijne doorluchtige familie doen in 1817 dezelfde opoffering als in 1816, maar met eene bestemming, welke, hoezeer verschillende, des niet te min den stempel der weldadigheid en der grootmoedigheid draagt. Vijf millioenen worden aan de behoeften van den staat gewijd. Een gedeelte der vijf andere millioenen is bestemd tot uitdelging eener schuld, gelijkvormig met die, welker betaling bij de wet van den 21sten December 1814 is geautoriseerd. Het overige heeft ten doel om aan de arbeiders voedsel, aan de armoed onderstand, en aan de kunsten aanmoedigingen te verschaffen.

In den opleg der belastingen vinden wij een inkomen van 759 millioenen, zoo dat, met de tien millioenen, welke 1816 ons achter laat en de vijf millioenen, van de civiele lijst voorkomstig, het door ons te innen niet hooger dan 774 millioenen kan worden begroot. Wij laten de grondbelasting op denzelfden voet als in 1816.

Wij weten met hoeveel sparing zij zou moeten opgelegd worden, inzonderheid na een jaar van ongustig weder, zoo nood-lottig voor vele streken. Doch onverzettelijke behoeften gebieden ons, en de Koning zucht even als gij, over de noodzakelijkheid tot het vertragen van eene verligting die voor zijn hart niet minder vertroostend dan van groote waarde voor de grondeigenaars zoude zijn. Nog deze poging, mijn heeren! Na de reeds gedane zal dezelve onzen moed niet te boven gaan: Het ware wenschelijk geweest, dat het regt van patent had kunnen verminderd worden; doch in de hoop dat de voortduring des vredes meer veerkracht aan den handel zal geven; heeft men besloten, voor die belasting de bepaling van 1816 voor te dragen; dezelve echter temperende, door een ontheffingsfonds van 33 centimes. Deze ruimte van handelen zal het vermogen verschaffen tot het matigen der quota's, die klaarblijkelijk de vermogens der contribuabelen zullen te boven gaan. De vastgestelde wet behelst ook eenige bepalingen, die de klassificatie der patentpligtigen verbeteren; en eenige uitzonderingen te niet doen, welke niet gegrond voorkomen. Men moest voor 1817, verscheidene hulpbronnen vervangen, die zich niet verder dan 1816 mogten uitstrekken, zoo als, bij voorbeeld, de cautionnementen, welke meer dan vijftig millioenen hebben opgebragt. Daar de noodzakelijkheid ons geene keus overliet tusschen beproefde, zekere inkomsten en speculatieve en twijfelachtige opbrengsten, is het ons voorgekomen, dat de personele en meubilaire belasting, benevens die der deuren en vensters, met weinig bezwaar, eene tijdelijke vermeerdering kon ondergaan: Wij hopen uit deze verhooging 14 millioenen te zullen bekomen. Onder de nieuwe indirecte regten, bij de laatste zitting voorgedragen, heeft men die op de Olieën onderscheiden, als vatbaar om met goed gevolg in ons financieel sistema te worden ingevoerd. Wij hebben zulks gedaan met de door de voornaamste behoeften der grondeigenaars, fabrijkanten en consommateurs aangeradene matigingen, en derwijze dat de impost niet drukke dan op het tot weelde of tot de gerieflijkheden des levens gebezigde gedeelte. Wij verwachten van dezen nieuwen tak vijf of zes millioenen. Er zijn andere bronnen geopend waar uit het mogelijk zal zijn, bijna 18 millioenen te trekken.

De regten van invoer zijn beperkt tot de Steden van 2000 zielen en daarboven. Wij stellen, als punt van uitgang voor, de onderwerp

ping aan deze invordering, der Steden van 1500 zielen. De ongunstige wijnoogst heeft ons eene vergoeding in de bieren doen zoeken, door derzelver regten te verhoogen. De publieke rijtuigen, niet onderworpen aan een gelijkvormig en bepaald beheer, zijn eene soort van bedrijf op welke het ons mogelijk is voorgekomen, een speciaal regt toe te passen. Dit zijn die nieuwe grondslagen van indirecte belastingen, wier opbrengst wij op ongeveer 18 Millioenen begrooten. De tollen en zouten beloven ons, voor 1817, de begrootingen van 1816 (75 Millioenen) te zullen verwezenlijken; er zullen U, in een afzonderlijk ontwerp, eenige wijzigingen in de tarieven worden voorgesteld, om of de proportie, of de toepassing van eenige regten te verbeteren. De Registratie of Domeinen geven ons hoop op eene ontvangst van 156 Millioenen. Deze Admistratie, welke te midden der verwoestingen heeft stand gehouden, is door den tijd tot den hoogsten trap van verbetering gestegen, wat den aard, de wijze en de zekerheid harer inverorderingen betreft. Intusschen is ons een nieuw regt voorgekomen als geschikt om gevoegd te worden, bij die welke dezelve heft. Wij hebben gemeend dat men zich ontslaan kon, van het billijk voorregt, hetwelk de overdragten tusschen levenden genieten, tot de inschrijvingen, uit ersmakingen voorkomstig, uit te strekken. Eene geinventariseerde inschrijving in een aandeel van nalatenschap gesteld wordende, schijnt zulks eveneens te moeten worden, niet voor dezelver nominale waarde maar voor hare reële waarde, in de berekening der regten, waaraan dat aandeel is onderworpen. De posten, loterijen zoutwerken van het Oosten, en toevallige ontvangsten, bij het budjet van 1816 op 29 Millioenen gebragt, doen ons, voor 1817, slecht 20 Millioenen verwachten.

Wij laten provisioneel, hoewel met leedwezen, de korting van 13 millioenen op de Traktementen bestaan. Dezelve heeft in verscheidene gevallen het ongemak, van het salaris beneden de waarde van den dienst te doen dalen, doch de Ambtenaren zullen zich als nog deze opoffering laten welgevallen, bij het zien van de opofferingen, welke de noodzakelijkheid aan de overige klassen der burgers oplegt.

Er bestaat, mijne Heeren, een groote afstand van 774 Millioenen 1 Milliard 88 Millioenen 294 duizend 975 francs. Men kan dezen afstand niet te boven komen, dan met hulp van het crediet. Dit alleen kan de ongenoegzaamheid der belasting vergoeden, en ons door het vertrouwen, en het aanlokkende van een wettigen interest, de kapitalen verschaffen; welke wij noch regt noch magt hebben te vorderen. De toekomst zal het tegenwoordige te hulp komen. Onze Kinderen, de vruchten moetende plukken van de bevrijding welke wij hoopen, zullen ons geenzins verwijten, hun het geringste gedeelte onzer opofferingen te hebben gelegateerd, de betaling namelijk der interessen, waarvan wij de kapitalen zullen gefourneed hebben. Het is echter noodig dat deze last ten einde door zijne langdurigheid niet te vermoeijen, in, zich zelven eenen gronslag van opklimmende en zekere vermindering bevatte, en dat deszelfs afneming en einde vooraf berekend worde.

Het vervolg dezer voordragt in ons eerstvolgend nummer.

[*Amsterdamsche Courant.*

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 18 *October.*

— De gravin *de St. Leu* is voornemens, om Constanz te verlaten, ten einde zich naar Grätz, in de oostenrijksche staten, te begeven, alwaar zij haar verblijf vestigen zal. *Fouché* leeft zeer afgezonderd te Praag; hij ziet niemand, en is onophoudelijk bezig met schrijven van memorien, welke gelijktijdig zijne publieke en bijzondere levensgeschiedenis zullen bevatten; dezelve zullen in het koningrijk Saksen gedrukt worden. Al hetgeen de dagbladen van Neder-Duitschland, omtrent zijne terugroeping naar Parijs, gezegd hebben, is van allen grond ontbloot; zulks zijn geruchten, welke door zijne aanhangers verspreid worden.

[*Staats Courant.*

FRANKFORT, *den* 6*den Nov.*

Denemarken heeft zijn voornemen verklaard, om ook voor het, sedert de daarstelling der bonds-acte, nieuw verkregene Hertogdom Lauenburg tot het Duitsche verbond toe te treden.

Den 11*den Nov.*

Onze bladen behelzen de aanspraak, waar mede de Gezant van Oostenrijk en voorzitter der bondsvergadering, Graaf *van Buol-Schauenstein*, derzelver eerste plegtige bijeenkomst geopend heeft. Zie hier, op welke wijze deze gelastigde spreekt van de gevoelens en oogmerken des Keizers, zijnen meester.

„Bij deze hier door mij beproefde schets van het grondkenmerk des Duitschen bondgenootschaps mag ik echter ook ten slotte de betrekking van dat Hof niet onaangeroerd laten, welks hoofd weleer de Duitsche Kroon gedragen heeft. De bondsakte beroept Z. M. den Keizer van Oostenrijk tot het voorzitterschap van den Duitschen bondsdag. Aller hoogstdezelve erkent hier in het hernieuwd vertrouwen der Duitsche bonds-staten, naar hetwelk Oostenrijks Regenten ten allen tijde gestreeft hebben. Geene vrees, geen mistrouwen moet dit voortaan stooren; want wie kent niet dien gelukkigen, tot wederzijdsch vertrouwen regt gevenden toestand, waarin Oostenrijk op Duitschen bodem even min eene verovering, als eene eigenmagtige uitbreiding van deszelfs standpunt in het Duitsch verbond, bedoelen wil, nog zelfs ook bedoelen kan! De Keizer, mijn meester, eert de verklaarde uitdrukking van den openlijken wil, en volgt die gelijk altoos.

Plegtig moet ik hier, volgens uitdrukkelijken last Zijner Majesteit den Keizer, de verzekering nederleggen, dat Z. M. zich als een volkomen gelijk Lid des bondgenootschaps beschouwt, dat zij in de haar bewilligde voorzitting bij den bondsdag geen wezenlijk staatkundig voorregt erkent, maar in hetzelve slechts de schoone bestemming vereert eener haar toevertrouwde leiding der werkzaamheden.

De magt der Oostenrijksche Monarchie komt hier bij in geen aanmerking, deze kan en zal zich min doen gevoelen tegen het Duitsch verbond of de afzonderlijke bonds-staten; maar op hare volle en geheele kracht kan ieder derzelve, even zoo als het geheel, tot handhaving der onafhankelijkheid van welken staatkundigen aard ook, vastelijk vertrouwen. Z. M. vleit zich derhalve, op het volle vertrouwen der gezamenlijke bonds-staten te kunnen rekenen, en daar waar het gelden moet, zal dit zich weerkeerig in het schoonste licht doen blijken. De diensten door Zijner Majesteits voorvaders aan Duitschland bewezen, moeten steeds slechts daarom bij allerhoogstdenzelven in geheugen blijven, om ook in het vervolg dit erfdeel van allerhoogst deszelfs huis met achting te bewaren.

[*Amsterdamsche Courant.*

BEIJEREN.

MUNCHEN, *den* 19 *October.*

De artikels, welke men in onderscheiden vreemde dagbladen, ten opzigte van het huwelijk van prinses *Charlotte* van Beijeren, geplaatst heeft, bevatten hetzij onnaauwkeurige hetzij duistere berigten, wegens hetgeen zij het eerste huwelijk van die prinses noemen: de man, welke, eenige jaren geleden; Europa beheerschte, had het met zijne staatkunde overeenkomende gevonden, om den kroonprins van Wurtemberg met prinses *Charlotte* te doen huwen; hij had den Koning van Wurtemberg bewogen, om al het gezag van een' Vader en Souverein in het werk te stellen, ten einde de weigering van den prins te overwinnen, die, regt doende aan de uitmuntende hoedanigheden van de prinses, volstrekt geene echtgenoote uit de handen van den onderdrukker zijns vaderlands wilde ontvangen. Intusschen waren de staatkundige belangen van het koningrijk Wurtemberg; door deze weigering, in de waagschaal gesteld; en, ten einde zijn' vader en zijn' Koning aan geene nadeelige gevolgen bloot te stellen, zoo stemde de kroonprins in schijn in de voltrekking van het huwelijk. Doch aan de prinses den zedelijken en staatkundigen dwang te kennen gegeven hebbende, welke men jegens hem uitoefende, zoo sloot de prins met haar eene geheime schikking, bij welke de twee partijen de nietigheid van hunne wederzijdsche toestemming constateerden, benevens hunnen stelligen wil, om niet te zamen als echtgenooten te leven. Van het oogenblik af, dat de vlugt van de overweldigende magt eene reclamatie mogelijk maakte, zond de prinses, welke katholiek is, aan den Paus de authentieke en ondubbelzinnigste bewijzen der *non existentie* van het voorgewend huwelijk. Deze demarche, in overeenstemming met den kroonprins van Wurtemberg gedaan, had de formele en geheele vernietiging van de voorgewende vereeniging dezer beide doorluchtige personaadjen, door den H. Vader, van de godsdienstige zijde, ten gevolge. De Paus, welke geene uitspraak kon doen, dan voor zoo ver de partij tot het katholiek geloof behoorde, bragt de prinses *Charlotte* in den staat van ongehuwde terug. Ten opzigte van het burgerlijk verbond, hetwelk ook geveinsd was, schijnt het, dat er eene conventie tusschen de twee koninklijke huizen van Beijeren en Wurtemberg gesloten is, bij welke het gedwongen contrakt, onder den invloed van *Napoleon Buonaparte* gesloten, vernietigd wordt.

[*Staats Courant.*

ZWITZERLAND.

LUCERN, *den* 30 *October* 1816.

De verhuizing naar min bewoonde werelddeelen, die laatste toevlugt van het menschelijk geslacht, wanneer het eenmaal ophouden mogt periodiek door oorlog of sterfte verslonden te worden, veroorzaakt tegenwoordig in Zwitserland geen minder twist-geschrijf dan in Engeland of elders. Men pleit er met alle drift voor of tegen de vraag, of het beter zij dat onze bergstreken zich van derzelver overtollige bewoners ontlasten door overplanting naar Amerika en Rusland, dan wel door huurdienst als Soldaten bij andere Mogendheden, van waar zij krijgskunde en maar al te dikwerf losbandigheid en ondeugden in het Zwitsersche Vaderland terug brengen. De verstandigste meening schijnt die te zijn, welke de hoofdkwestie in het midden laat en beweert, dat althans in het tegenwoordig tijdsgewricht geene overkropping van Volk de verhuizing daarvan noodig maakt; en, dat de belemmeringen, welke aanleiding geven tot die welke wij zien voorvallen, voor als nog door wijze maatregelen uit den weg te nemen zijn.

[*Amsterdamsche Courant.*

WATERLOO.

ALGEMEEN VERSLAG van het verhandelde in de buitengewone Algemeene Vergadering van het Hoofdbestuur, en Afgevaardigden der Distrikts-Kommissien over het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van den Gewapenden Dienst in de Nederlanden, gehouden binnen Amsterdam den 28sten van Oogstmaand 1816.

NADAT door de afwezende Afgevaardigden de Credentialen waren overhandigd bleek het, dat deze Vergadering was zamengesteld uit de Heeren

Ld. Gr. VAN LIMBURG STIRUM, *President.*
J. DANCKERTS.
J. TEISSÈDRE L'ANGE.
Mr. T. A. VAN IDDEKINGE.
E. J. KOCH.
J. GOLL VAN FRANCKENSTEIN.
C. SIJLVIUS VAN LENNEP.
B. HULSHOFF.
H. CROOCKEWIT, Leden van het Hoofdbestuur; en de navolgende Heeren Afgevaardigden.

Amsterdam	Mr. A. G. VAN MEURS.
Alkmaar	Jonk. J. C. DU TOUR.
Gorinchem	Mr. M. MEKERN.
's Gravenhage	S. DASSEVAEL.
Hoorn	F. ALEWIJN.
Haarlem	A. VAN WICKEVOORT CROMMELIN.
Leijden	Jonkh. Mr. G. A. VAN BOMMEL.
Rotterdam	Mr. F. FRETS.
Utrecht	M. G. VAN OLDENBARNEVELD, Gend. WITTE TULLINGH.
Zutphen	J. VAN DER LINDEN.

De President opent de Vergadering met eene aanspraak, waarin hij kortelijk de pointen opgeeft, die aan de beraadslagingen dezer buitengewone bijeenkomst zullen zijn onderworpen.

De Secretaris doet namens het Hoofdbestuur rapport wegens den last door de vorige Algemeene Vergadering aan hetzelve opgedragen, tot het doen eener stellige aanvrage aan Zijne Majesteit, ter oprigting van een Invalidenhuis. In welk rapport werden ontvouwd de redenen die, bij het Hoofdbestuur de voorkeur hadden doen geven aan het gebouw te Leijden, zoo edelmoedig door de Regering dier Stad aangeboden, en welke redenen ook de goedkeuring zijner Majesteit hadden mogen wegdragen. De Vergadering dit rapport gehoord, en zich ten volle met hetzelve vereenigd hebbende werd voorts aan dezelve aangeboden het plan van beheer en Administratie van een Invalidenhuis door het Hoofdbestuur, met en benevens de Distrikts-Kommissie van 's Gravenhage ontworpen, en werd na deliberatie dit Reglement gearresteerd, en het Hoofdbestuur verzocht hetzelve te doen drukken en aan de Distrikts-Kommissien te verzenden.

De President geeft berigt, dat door het Hoofdbestuur ter voldoening aan art. 52 van het Algemeen Reglement, tot Kommissarissen voor het Invalidenhuis zijn benoemd,

de Heeren Ld. Gr. VAN LIMBURG STIRUM,
C. SIJLVIUS VAN LENNEP,
H. CROOCKEWIT,

en noodigt de Vergadering om nu insgelijks tot de benoeming van zes Kommissarissen te willen overgaan, tevens voorstellende om de benoeming van een Lid uit de Distrikts-Kommissie van Leijden, alwaar het Invalidenhuis gevestigd wordt, naar aanleiding van art. 52, van het Algemeen Reglement, aan die Kommissie over te laten.

[*Het vervolg in het Bijvoegsel.*

BIJVOEGSEL TOT DE BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den* 2*den* AUGUSTUS, 1817.

[*Vervolg der Courant.*

telaten: met welk voorstel de Vergadering zich vereenigd, en tot Kommissarissen voor het Invalidenhuis verkozen heeft de Heeren,

J. S. VAN DE POLL, uit *Amsterdam.*
S. DASSEVALL, — *s' Hage.*
C. DUBUS, — *Kortrijk.*
S. J. BRUGMANS, — *Leijden.*
T. L. PRINS, — *Rotterdam.*
J. G. VAN OLDENBARNEVELD, Gend.
WITTE TULLINGH, uit *Utrecht.*

Zullende van deze benoeming kennis worden gegeven aan de benoemde Heeren Kommissarissen, gelijk mede van het genomen besluit aan de Distrikts-Kommissie van Leijden.

Voorts is het Hoofdbestuur nog verzocht geworden de eerbiedige hulde der Algemeene Vergadering aan den Prins van Oranje, den doorluchtigen Beschermheer dezer Instelling, aantebieden.

Eindelijk is de resumptie der besluiten van deze buitengewone Algemeene Vergadering aan het Hoofdbestuur overgelaten.

Accordeert met het geëxtendeerde in de besluiten der Algemeene Vergadering bovengenoemd.
H. CROOCKEWIT,
Secretaris.

Bekendmaking.

PRESIDENT en Raden van Financien maken bij dezen bekend, dat ten hunnen voorstaan op Woensdag den 6 Augustus 1817 des voormiddags ten 11 uren in het Locaal van den Raad van Financien openbaar aan de minst inschrijvende zal worden aanbesteed; de levering van

6 Tjains gladde of enharige Padij, de Tjain van 4000 Ponden.

Op zoodanige voorwaarden als ter Secretarie van den Raad dageliks, uitgezonderd de Zondag, ter lezing liggen van des morgens 9 tot des namiddags ten 2 uren.

President en Raden van Financien,
H. W. MUNTINGHE.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris van President en Raden voorn.
BOUSQUET.

BATAVIA den 31ste Julij 1817.

Bekendmaking.

DE Eigenaren der Bazaars *Weltevreden, Mr. Cornelis, Poeloe Gadong, Tjelintjing, Bakassie, Kadaung, Tjabang Boengie, Tanjong Oost, Pondok Gedee, Tanna abang, Tanjong West, Tangerang, Batoe Grinding, Mauk, Djengot, Pondok Labee* en *Assam*, worden als nu verzocht de belasting van vijf procent op de inkomsten van voorsz: hunne Bazaar te voldoen, ten kantore van den ontvanger van 's Land middelen.

J. M. VAN BEUSECHEM.

BATAVIA, *den* 15*den Julij* 1817.

Bekendmaking.

DE ontvanger van 's Land middelen, als daartoe geauthoriseerd, maakt bij deze bekend dat hij voor zoo verre de Stad, Voorsteden en Ommelanden aangaat, gedurende de maanden Augustus en September dageliks ten zijnen kantore des morgens van negen tot twee uren (zon en feest dagen uitgezonderd) vaceren zal, tot den ontvangst der belasting van een stuiver, voor elke vruchtdragende klapperboom.

J. M. VAN BEUSECHEM.

BATAVIA, *den* 15*den Julij* 1817.

Bekendmaking.

DE Ontvanger van 's Lands middelen maakt bij deze bekend dat hij als nu, ten tijde en plaatse bij zijne vorige advertentie aangeduid, gereed is tot den ontvangst van de belasting van een half ten honderd op de waarde van alle vastigheden in de stad, voorsteden en ommelanden gelegen.

J. M. VAN BEUSECHEM.

BATAVIA, 21 *Julij*, 1817.

Bekendmaking.

WORDT aan alle Eigenaren van slaven, in deze Residentie bekend gemaakt, dat de Tax van eene Spaansche-mat zilver op ieder slaaf, voor dit jaar; van heden af tot ultimo Augustus aanstaande, (met uitzondering der Zon- en Feestdagen,) ten kantore van den ondergeteekenden ontvangen zal worden.

Den fung. Resident van Buitenzorg,
F. E. HARDIJ.

BUITENZORG, *den* 14 *Julij* 1817.

Bekendmaking.

DE ondergeteekende adverteerd bij deze, dat er op de hoogte van Pamanoekan is gevonden een ledige *Praauw-Majang*, welke door een der brikken van Joana is herwaards gebragt; iemand hierop eenig regt van eigendom vermeenende te hebben, addressere zich met de noodige bewijzen ten kantore op de Equipagie-werf, in de tijd van twee maanden, gerekend van dato dezer, bij

Den fungerenden Havenmeester,
LAMBERGER.

BATAVIA, den 19 Julij 1817.

Bekendmaking.

DE kommissie van super-intendentie van het vendu-departement, brengt hiermede ter kennisse van ieder en een iegelijk dien zulks aangaat, dat vermits de aan het departement verschuldigde penningen niet meer gelijk te voren, aan de huizen der debiteuren worden opgehaald, de koopers zelve gehouden zijn om hunne rekeningen aan het kantoor van het departement te laten voldoen; en invitieerd voorts alle degenen die tot dus verre in gebreken zijn gebleven om de vervallen posten (waarmede de zoodanige verstaan worden, waarvan de drie maanden crediet zijn geëxpireerd) te betalen, dezelve ten spoedigsten aan gemelde kantoor aan te zuiveren, alzoo de kommissie, ingevolge de bij haar ontfangene instructien, verpligt zoude zijn, om de achterstallige debiteuren geregtelijk aan te spreken.

J. C. GOLDMAN,
BOUSQUET.

BATAVIA, *Julij* 30, 1817.

Advertentie.

WORDT bekend gemaakt, dat op Donderdag den 7den Augustus 1817, voor het huis van den heer *L. Micro*, op de Groote-rivier, krachtens autorisatie en voor rekening van het Gouvernement publiek aan den meestbiedenden zullen worden verkocht zes stuks paarden, namelijk:

Een donkerbruin,
Een lichtbruin,
Een muisvaal,
Een vaalschimmel,
Een blaauwschimmel, en
Een donkere stekelhaarige witte valk.

komende uit de remonte der kavallerie.

De Kolonel Inspecteur en Chef der Militaire Administratie;
Bij absentie
De Adjoint Inspecteur,
TEN HAAFF.

WELTEVREDEN, *den* 1 *Augustus* 1817.

Vendu Advertissementen.

Door Vendu-meesters zullen de volgende Vendu-ties worden gehouden, als:

Op Maandag, den 4*den Aug.* 1817.

VOOR het huis van *The Beengtjien*, staande over Toko-tiga, in de Chineesche-kamp, van huismeubelen, goud en zilver-werken, &a.

Op Dingsdag, den 5*den Aug.* 1817.

VOOR het Sterf-huis van wijlen *Tan Tonking*, staande over Toko-tiga als boven, van huismeubelen, goud en zilver-werken, slaven, nevens andere goederen meer.

Op Woensdag, den 6*den Aug.* 1817.

VOOR het Negotie-huis van *Jessen, Trail & Co.* staande aan de oostzijde van de Groote-rivier, van diverse goederen, volgens bijzonder en voor den dag der verkooping rond te zenden advertentie.

Op Donderdag, den 7*den Aug.* 1817.

VOOR het huis van *L. Micro*, staande aan de westzijde van de Groote-rivier, van huismeubelen, goud en zilver-werken, padij, ijzer-werken, &a.

Op Vrijdag, den 8*sten Aug.* 1817.

VOOR de tuin van wijlen *C. W. Thalman*, op Jaccatra, van eenige meubelen, zeildoek, messen, koper in bodems en platen, dranken, slaven, boeken, vide Cathalogus nader af te zenden, en diverse goederen die ten dage der verkooping voorgebragt zullen worden.

Advertentie.

DE vendutie door den ondergeteekenden aangekondigd tegen den 29sten aanstaande, wordt voor eenigen tijd uitgesteld, intusschen blijft de kustingbrief op het landgoed *Campong Malaio*, welke door eene drukfout was gesteld op 18,500 Spaansche matten, en niet grooter is dan 16,500 Spaansche matten, uit de hand te koop.

J. S. TIMMERMAN THIJSSEN.

RIJSWIJK, *den* 25 *Julij* 1817.

*** Getrouwd,

J. STIJMAN, *Majoor van het Batt. Inf. van Linie, No.* 2.
met
J. W. DE FREES.

SOURABAIJA, *den* 22 *Junij*, 1817.

*** Op den 25sten Junij 1817, beviel mijne beminde vrouw, *Catarina Gezina Momma*, te Samarang, zeer voorspoedig van eenen welgeschapen zoon.

WM. DEVAL, *Kapitein-Luit. bij de Kol. Mar.*

*** De Executeuren in den boedel van den heer *Quijn*, in leven kapitein bij het regiment infanterie van linie No. 5, maken bij deze aan zijne famillie en bekenden het overlijden van dien officier bekend, terwijl ieder zijner camaraden en bijzonder die hem gekend hebben, dit verlies met ons betreuren zullen.

MULDER, *kapit.*
HORN, *1ste luit.*
Executeuren.

WELTEVREDEN, *den* 24*sten Julij* 1817.

*** Op den 29sten Julij 1817, overleede alhier te Batavia den heer *Pieter Veeris*, Superintendent van het zout departement, na eene langdurige ziekte en verval van krachten, in den ouderdom van ruim 56 jaren. Zijne vier onmondige kinderen beweenen in hem het gemis van eenen tederhartigen vader, wij en zoo vele met ons, dat van eenen opregten vriend en elk die hem kende zullen daarbij met ons het verlies betreuren van een nuttig, achting waardig en aangenaam lid der maatschappij.

J. F. SALINGRE.
A. MACARE.
J. TIEDEMAN.
Executeuren.

Advertentie.

ALLE degenen welke iets te pretenderen hebben van, of wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den *Lond*

[...]nant-Kolonel *G. A. REINKING*, op den 27ſten Julij ll. overleden, worden verzocht daarvan ſchriftelijke opgave te doen binnen den tijd van drie weken, aan de ondergeteekenden.

DE ROOCK, *Luit.-Kolonel*,
C. H. ELBERG, *fung. Adjt. Audtieur Militair*.

WELTEVREDEN, 29 *Julij*, 1817.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben of verſchuldigd zijn aan de nalaſchap van den heer *Quijn*, in leven kapitein bij het regiment infanterie van linie No. 5, gelieve daarvan opgave te doen, voor den 15den Augustus aanſtaande, aan Executeuren in gemelden boedel, als zullen alle pretenſien naar expiratie van dien tijd als vervallen worden beſchouwd.

MULDER, *kapit.*
HORN, *1ste lult.*
Executeuren.

WELTEVREDEN, *den* 31*sten Julij* 1817.

Advertentie.

DIE iets te vorderen heeft van of verſchuldigd is aan den boedel van wijlen den heer *P. Veeris*, gelieve daarvan aangave of betaling te doen binnen den tijd van zes weken van heden afgerekend aan den mede executeur.

J. F. SALINGRE.

BATAVIA, *den 1ſten Augustus* 1817.

Advertentie.

DE ondergeteekende op reis gaande, verzoekt dat alle degenen welke eenige vorderingen aan hem hebben zich op den betaaltijd willen adresſeren aan den heer *Horst*, Architect der Civiele Gebouwen.

De Kolonel,
J. C. SCHULTZE.

WELTEVREDEN, Julij 16, 1817.

Advertentie.

Diegene welke iets te pretenderen hebben of ſchuldig zijn, aan wijlen *Christiaan Wingers*, worden verzocht hunne opgave deswegens te doen aan den Executeur Testamentair *J. C. Bockemohle*, binnen veertien dagen na heden; diegene welke eenige rekeningen tot geldophaling aan gemelden *Christiaan Wingers* hebben afgegeven, worden verzocht hiervan behoorlijke opgave, met bewijzen geſtaafd, binnen acht dagen aan bovengemelden *J. C. Bockemohle* inteleveren.

BATAVIA, den 19den Julij 1817.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben van, dan wel ſchuldig zijn aan den boedel van wijlen den Heer JOHANNES RUBENKONING, gelieve daarvan opgave te doen, binnen den tijd van twee maanden aan deszelfs geſubſtitueerden Executeur

H. P. MUHLENFELD.

SAMARANG, 27 *Julij*, 1817.

Advertentie.

DE ondergeteekende voornemens zijnde te repatrieren, verzoekt zijne debiteuren en crediteuren zoo ſpoedig mogelijk met hem te liquideren, is ten dien einde dagelijks van 9 tot 1 uur, te ſpreken in het huis van den heer *Barends* op de Voorrei, No. 17.

J. F. LEPS, jun.

A. Michiels,

BIEDT uit de hand te koop het landgoed *Tjipoetrie*.

Te koop.

EEN TUIN aan het ooster zeeſtrand naast Tanjong-preock, beplant met klapper en andere vrucht boomen, doorſneden met onderſcheide viſch-vijvers, een goed woonhuis, en andere bijgebouwen, eenige grove meubelen, een jongen en een meid, een ſcro, &a. &a. alles in eens voor contante betaling dan wel onder verband en goede borgen, te bevragen bij *J. M. Baljet*, dan wel bij den landmeeter *W. F. Eerhardt*.

Te koop.

HET huis op Goenong Saharie, laatst bewoond door den Heer *van Braam*, op voordeelige condittien, te bevragen bij den Heer *G. C. van Rijck* op Molenvliet, of in derzelfs kantoor in de binnen Nieuwpoort-ſtraat.

Advertentie.

H. L. SENN VAN BASEL, preſenteerd uit de hand te koop zijne vaſte en loſſe GOEDEREN.

To be Sold.

THAT romantic spot of Ground situate near Serondole, about eight miles from Samarang, known by the name of MOUNT OLIVIA, containing about fifty acres of remarkably fine land — a Bungalow, built by *Captain Flint, R. N.*, of the best materials, with Out-houses, complete. Attached to the house is a Billiard-room lately built, with Europe Table, Maces, Cues, &c. &c., complete, forming altogether a most desirable residence; there are likewise a good stock of Buffaloes and Cows on the estate. The ground was purchased from Government, and is held in perpetuity.

For particulars enquire of *Chapman, Rutter & Co.*, Samarang, or *Rutter & Co.*, Batavia.

Advertentie.

DE ondergeteekenden zich alhier geaſſocieerd hebbende in een Huis van Handel en Kommiſſie onder de Firma van

VAN RIJCK EN PREDIGER,

geven hiervan bij deze kennis aan hunne vrienden en bekenden, met aanbieding van hunne dienſten tot het waarnemen van kommiſſien.

G. C. VAN RIJCK.
R. PREDIGER.

BATAVIA, *den* 16 *Julij*, 1817.

Advertentie.

TEN kantore van *van Rijck en Prediger*, liggen ter inſpectie de FACTUREN aangebragt per het Nederlandſch ſchip de ZEEUW, kapitein *Leend. Woutersen*, factuurs wijze of in zijn geheel te koop.

Advertentie.

IN het negotie-huis van de Heeren *van Rijck en Prediger*, in de binnen nieuw Poort-ſtraat, zijn te bekomen de ondergemelde goederen, als;

Roode Hautbrion en Medoc wijnen, van de Heeren *Gijſken, Luiper & Bont.*
Oude Rhijnſche wijnen, als:
Johannes-berger gewas van Ao. 1800.
Rudesheimer dito dito 1806.
Madeira en Teneriffe wijnen, op heele, halve, en kwart pijpen.
Franſche brandewijn, op flacons, in kiſtjes van 2 en een half dozijn.
Amſterdamſch bier uit de valk, op bottels.
Zeltzer water.
Fijne Leidſche lakens.
Dito dito caſimier, wit.
Muziek werken en dito inſtrumenten.
Wit lood, gepapierd in kiſtjes van 100 en 50 ponden.
Zweedſch ſtaal en plaat ijzer.
Hollandſch touwwerk.
Bravelling en karrel-doek,
benevens andere goederen meer.

BATAVIA, 16 *Julij*, 1817.

Advertentie.

PAS aangebragt van *Iſle de France*, per de ſchoener CALIPSO, de ondervolgende goederen, als:

Beſte Bourdeaux Wijn, op vaten,	75 *Sps m.*
Franſche Claret, in 1 doz. kiſten,	8 do.
Vruchten op Brandewijn, per do.	15 do.
Olijven en Cappertjes, per do.	12 do.

te bekomen bij

J. WESTERMAN.

Advertentie.

IN het negotie-huis van *J. J. Gildenhuis*, zijn te bekomen diverſe ſtukgoederen, aangebragt met het Engelſch ſchip BARTON, alsmede eenige medicijn kiſtjes, fijn Amerikaanſch meel, Hollandſche genever in kelders, Sweedſch plat ijzer en ſtaal, &a.

Advertentie.

IN het huis van den heer *Barends*, op de Voorrei, No. 17, bij *J. F. Leps junior*, zijn à contant te bekomen de volgende eerst onlangs aangebragte goederen, als: Medoc wijnen à 8 Sp. matten, beste Hautbrian Medoc van het merk S/W à 9 Sp. matten, van het zelfde merk extra oude beste rijnſchewijn in kistjes van 12 flesſchen à 12 Sp. matten het kistje, eenige weinige prima ſoort spaanſche muskaat riverſalt, bergerac, port á port, bourgogne, de leonville, lafite, chateau margeau, cantermerle, de geronville en cote roti wijnen, caugnac brandewijn, genever in halve kelders à 4 en een halve Sp. mat, dito extra beste in kannen à 12 Ropijen het dozijn, beste Keulſche genever, selzerwater à 11 Sp. matten de mand, perl en haverde gort, varinas tabak, kanasſer en beste cigaren, pijpen onſtort in zwart en wit vogelzaad; beste geconſerveerde ſaucijſen de bologne en lengevis in busſen, geconfijte kruidkoek, ſpeculatie, bonbon coſac, peperement, bastielje, uilevellen, bittere en hoere koekjes, &c. gemaakte ijzerwerken als zagen, ſpijkers, deur en hangſloten, boslemmer mesſen, ſchroeven en dommekrachten, &c. peper en koffij ſchoppen, voorts nog eenige haarkammen, bloemen, zwaare zijde kousſen, ſchoenen, hoeden, diverſe gebloemde katoenen, dito garens, extra fijn linnen, dito lakens, rood, blaauw en grijs voerlaken, boeken, muziek papier, eenige viool ſnaren, horologien, chocolade, kaas en diverſe andere goederen meer.

Advertentie.

TISSOT, pas gearriveerd van Iſle de France, adverteerd dat tot den 10den dezer bij hem in No. 22, op de Roea Malakka, voor kontante betaling te bekomen zijn, diverſe artikelen van modes, parfumerien, galanterien en diverſe zijde ſtoffen, alle van de eerſte hoedanigheid en zeer goed geconditionneerd.

Uit de hand te koop.

TWEE extra goede rijpaarden, zijnde het eene een zwaare baſterd Perſiaan, het andere eene ſchoone Iſabelle. — Dagelijks te zien in het hospitaal op Weltevreden op den ſtal van den eerſte Apothekar.

Te koop.

Twee nieuwe wagens, een gebruikte dito eenige bendies en een caricle, benevens derzelver tuigen en welgedresſeerde paarden, adres aan het Commiſſie-kantoor van.

A. W. N. VAN GENT.

Aankondiging.

A. W. N. VAN GENT, maakt zijne geëerde begunſtigeren bekend, dat zijne Commiſſie-affaire thans ook op Molenvliet, over het Gouvernements-huis, zoo wel als op groote Roa-malakka, No. 17, zal worden waargenomen, terwijl hij bij deze gelegenheid zich hunner op nieuw aanbeveeld.

Bekendmaking.

BIJ C. *Heijer*, zijn te bekomen tegen contante betaling differente houtwerken, bij de 100 pees of te zamen 960 pees.

Advertentie.

BIJ *N. Rundberg*, naast het Vendu-kantoor, zijn te bekomen, beste Engelsche hammen, pijnappel kazen, differente tafel servizen, en andere goederen meer.

Te Huur.

TWEE aangename buiten WOONINGEN, het eene genaamd SCHOONZICHT, en het ander SANS SOUCIJ, beide gelegen even voorbij de *9de* nieuwe paal aan de zoogenaamde wester weg. Narigt ter Drukkerij.

Advertentie.

DE ondergeteekenden hebben de eer aan het publiek bekend te maken, dat dezelven door de Bewindhebbers van de Engelsche Oostindische Compagnie aangesteld zijn tot deszelfs agenten te Batavia.

BATAVIA, *den 26sten Julij 1817.*

JESSEN, TRAIL & CO.

Advertisement.

THE undersigned beg leave to inform the Public, that the Honorable the Court of Directors of the United Company of British Merchants trading to the East Indies, have been pleased to appoint them Agents for the said Company at Batavia.

BATAVIA, *the 26th July*, 1817.

JESSEN, TRAIL & CO.

Bekendmaking.

DE correspondent of correspondenten van den heeren *Melvill en Blaauw*, kooplieden te Amsterdam, worden verzocht zich te vervoegen ten kantore van den ondergeteekenden voor zaken hunne principalen betreffende.

J. J. GILDENHUIS.

BATAVIA, *den 17den Julij 1817.*

PASSAGE NAAR DE KAAP DE GOEDE HOOP EN AMSTERDAM.

PER het Nederlandsch fregat-schip de HENRIETTE ELISABETH, gevoerd door *Kapitein Janssen.* Adres bij *J. J. Gildenhuis.*

Advertentie.

VRACHT voor Samarang en Sourabaija met de schoenjer *Success*, adres bij kapitein J. EDWARDS op de Groote Roea-Malacca No. 22.

BATAVIA, *Julij* 23, 1817.

Advertentie.

EEN persoon, onlangs uit Holland gearriveerd, en aldaar verscheidene jaren op een kantoor van commercie gefungeerd hebbende, wenschte gaarne zijn nog overige ledige uren in dat vak te besteden, tegen genot van een redelijk salaris.

Adres ter informatie ten kommissie kantore van *A. W. N. van Gent*, op groot Roea-malakka of Molenvliet.

Verloren.

EEN Zakboek van rood leder, waarin diverse papieren, die dezelve aan 's Lands Drukkerij teregtbrengt, zal vijftien Spaansche Matten tot eene belooning genieten.

Advertentie.

DE Heeren Leden van het BATAVIAASCH GENOOTSCHAP van Kunsten en Wetenschappen, wordt hier mede bekend gemaakt, dat dagelijksch ten huize van den ondergeteekenden tegens kwitantie wordt afgegeven, het achtste deel der verhandelingen van het Genootschap.

P. WEDDING,
Holl. Secretaris.

BATAVIA, *den 23 Julij 1817.*

TER DRUKKERIJ TE BATAVIA,
Is tot den prijs van VEERTIEN *Guldens, (kontant) te bekomen,*

DE NEDERLANDSCHE
STAATS-ALMANAK,
VOOR
1816,
Inhoudende

DE Grondwet, de Genealogie van het Koninklijk Geslacht. De Zamenstelling van het Huis des Konings, der Koningin, en der verdere Leden van het Koninklijk Geslacht. Opgave der Ambassadeurs, &a.; der Ridders van Militaire, Civiele, en Vreemde Orden, der Staats-Ambtenaren, Hooge Kollegien, Staten Generaal, Départementen van Algemeen, Provinciaal, en Stedelijk Bestuur, Organisatie van Gestichten, Landbouw, Costumes, enz.; benevens alles wat tot de afdeelingen van deze en meerdere Hoofdstukken behoord.

GEDRUKT TE BATAVIA, OP
's Lands Drukkerij.

1816.

... Genealogie van ... het Huis des Konings, der Koningin, en der verdere Leden van het Koninklijk Huis ... de voornaamste Heiligdagen bekend.